

—
Верховний
Суд

Аналіз стану
здійснення правосуддя
адміністративними судами
в першому півріччі 2023 року

Київ 2023

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

ЗМІСТ

1.	Здійснення правосуддя місцевими адміністративними судами	3
2.	Здійснення правосуддя апеляційними адміністративними судами	10
3.	Здійснення правосуддя Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду	14
3.1.	Обсяг роботи та навантаження на суддів Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді	14
3.2.	Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої та апеляційної інстанцій	16
3.3.	Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом касаційної інстанції	21
4.	Загальні показники розгляду адміністративних справ і матеріалів Великою Палатою Верховного Суду	28

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

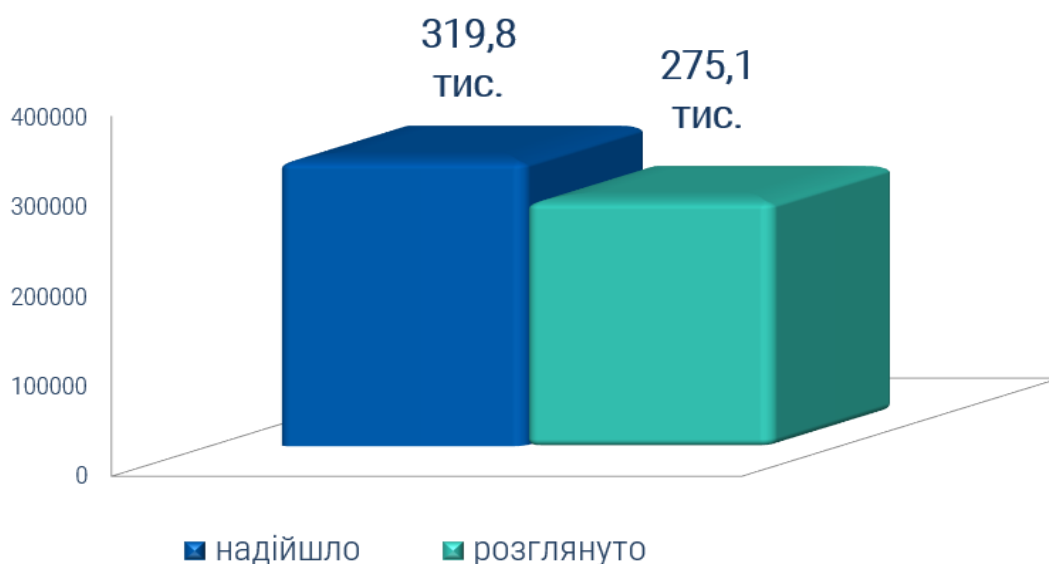
1. Здійснення правосуддя місцевими адміністративними судами

За даними статистичної звітності¹, упродовж першого півріччя 2023 року до місцевих адміністративних судів надійшли в кількості **319 825** одиниць позовні заяви, заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, заяви про забезпечення (скасування забезпечення) позову або доказів, заяви про відвід судді, про виправлення помилки в судовому рішенні, роз'яснення судового рішення, про ухвалення додаткового рішення, про відновлення втраченого судового провадження, скарги та заяви, подані в процесі виконання судових рішень та рішень інших органів, а також з інших процесуальних питань (далі – матеріали).

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів місцевими адміністративними судами в першому півріччі 2023 року відображено на гістограмі 1.

Гістограма 1

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів місцевими адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Показник надходження матеріалів до окружних адміністративних судів у першому півріччі 2023 року становив **307 279** одиниць.

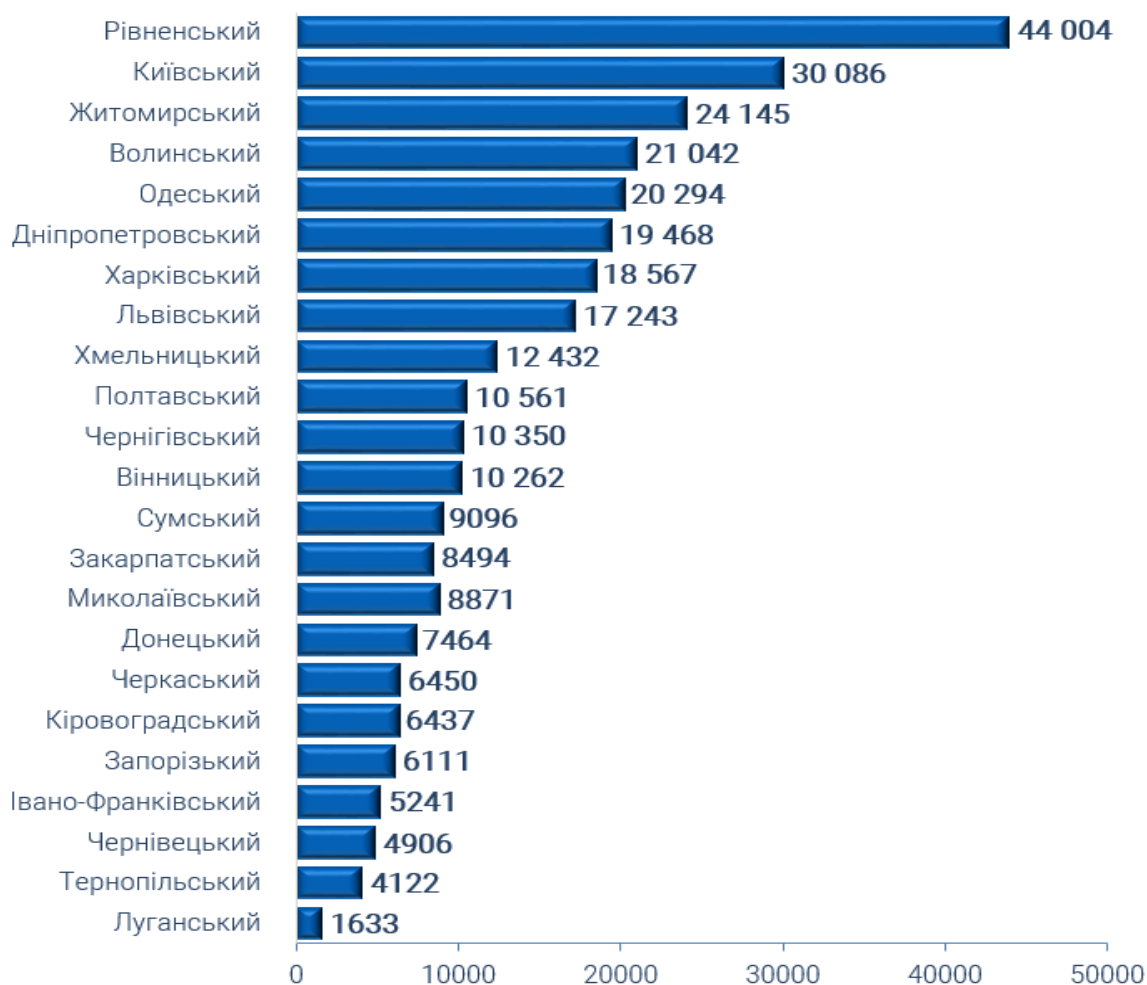
Показники надходження в розрізі окружних адміністративних судів у першому півріччі 2023 року відображено на гістограмі 2.

¹ Без урахування звітності місцевих загальних судів Луганської, Херсонської областей, деяких судів Харківської, Запорізької, Донецької та Сумської областей, а також Херсонського окружного адміністративного суду.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Гістограма 2

Показники надходження справ і матеріалів до окружних адміністративних судів
у першому півріччі 2023 року

Як убачається з даних гістограми 2, найбільший показник надходження справ і матеріалів спостерігається в Рівненському (44 тис.), Київському (30,1 тис.) та Житомирському (24,1 тис.) окружних адміністративних судах.

Найменший показник надходження справ і матеріалів спостерігається в Луганському (1,6 тис.), Тернопільському (4,1 тис.), Чернівецькому (4,9 тис.) та Івано-Франківському (5,2 тис.) окружних адміністративних судах.

Серед матеріалів, що надійшли до місцевих адміністративних судів, домінують позовні заяви й адміністративні справи. Їх кількість становить 249 233 одиниці (78 %). З них до окружних адміністративних судів надійшло 238 292 позовних заяви та справи (78 %).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Серед загальної кількості справ і матеріалів, що надійшли до судів (**319 825**), після позовних заяв та адміністративних справ другим за чисельністю видом звернень до місцевих адміністративних судів є скарги та заяви, подані в процесі виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб). У першому півріччі 2023 року подано **45 638 (14 %)** заяв. З них до окружних адміністративних судів надійшло **44 953**, або **15 %** таких документів.

Крім цього, до місцевих адміністративних судів надійшло **1615** заяв про забезпечення (скасування забезпечення) позову або доказів, **5364** заяви про виправлення помилки в судовому рішенні, **2758** заяв про роз'яснення судового рішення та ухвалення додаткового рішення, **14 727** заяв з інших процесуальних питань.

В окружних адміністративних судах такі показники становили **1439** заяв про забезпечення (скасування забезпечення) позову або доказів, **5028** заяв про виправлення помилки в судовому рішенні, **2450** заяв про роз'яснення судового рішення та ухвалення додаткового рішення та **14 693** заяви з інших процесуальних питань.

Серед загальної кількості звернень, що надійшли до місцевих адміністративних судів, у першому півріччі 2023 року частина інших матеріалів була невеликою та становила:

221 заяву про відвід судді. З них **203** заяви надійшло до окружних адміністративних судів;

231 заяву про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. З них **206** заяв надійшло до окружних адміністративних судів;

38 заяв про відновлення втраченого провадження. В окружних адміністративних судах цей показник становив **15** одиниць.

З урахуванням нерозглянутих справ і матеріалів на початок звітної періоду на розгляді місцевих адміністративних судів перебувало **417 426** справ і матеріалів. З них **396 196** справ і матеріалів, предметно підсудних окружним адміністративним судам.

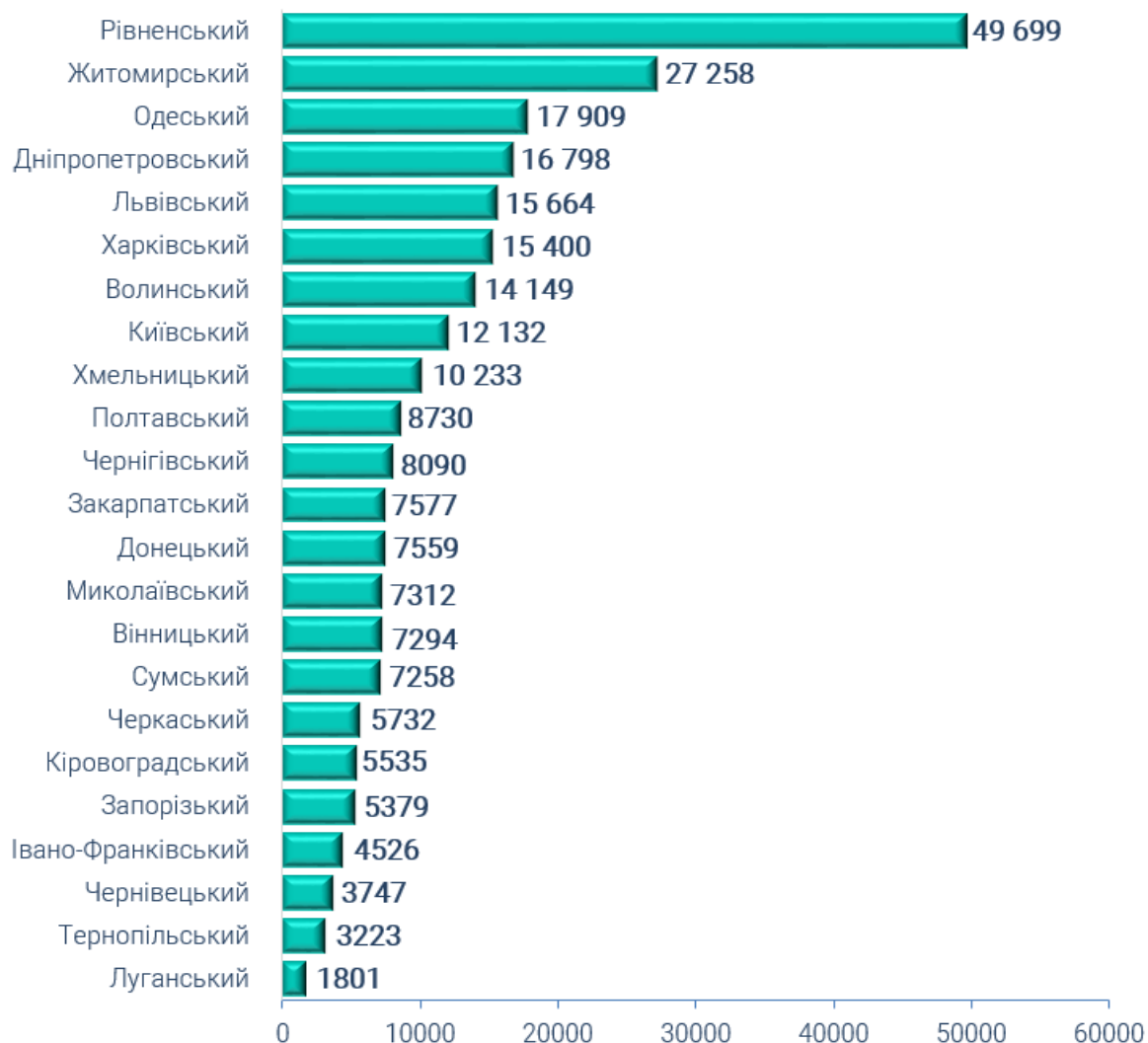
Упродовж звітної періоду місцеві адміністративні суди розглянули **275 069** справ і матеріалів, або **66 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді. З них окружні адміністративні суди розглянули **263 005** справ і матеріалів (**66 %**).

Показники розгляду справ і матеріалів у розрізі окружних адміністративних судів у першому півріччі 2023 року відображено на **гістограмі 3**.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Гістограма 3

Показники розгляду справ і матеріалів окружними адміністративними судами
у першому півріччі 2023 року

Як убачається з даних **гістограми 3**, найбільший показник розгляду справ і матеріалів спостерігається в Рівненському (**49,7 тис.**) та Житомирському (**27,3 тис.**) окружних адміністративних судах.

Найменший показник розгляду справ і матеріалів спостерігається в Луганському (**1,8 тис.**), Тернопільському (**3,2 тис.**), Чернівецькому (**3,7 тис.**) та Івано-Франківському (**4,5 тис.**) окружних адміністративних судах.

Крім цього, наведені в гістограмах дані свідчать, що показник розглянутих справ і матеріалів перевищує показник надходження справ і матеріалів у Рівненському, Житомирському, Луганському та Донецькому окружних адміністративних судах.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

У досліджуваному періоді обсяг позовних заяв та адміністративних справ, що підлягав розподілу за категоріями адміністративних справ, становив **249 233** одиниці. Це – позовні заяви, подані безпосередньо суб'єктами звернення до судів, і ті, які надійшли до судів після відкриття провадження. Превалювання цього показника в структурі дозволяє виявити основні тенденції надходження позовних заяв і справ у розрізі категорій.

У першому півріччі 2023 року місцеві адміністративні суди розглянули **207 831** позовну заяву та справу. Водночас, окружні адміністративні суди розглянули **197 205** позовних заяв і справ.

Для аналізу цих даних звернемося до **гістограми 4**.

Гістограма 4

Показники надходження та розгляду позовних заяв і справ місцевими адміністративними судами за категоріями спорів у першому півріччі 2023 року

Аналіз показників надходження та розгляду позовних заяв та адміністративних справ за категоріями показав, що **71 %** справ, які надійшли до місцевих адміністративних судів і ними розглянуті, становили справи зі спорів, що виникають у соціальній сфері. Позовні заяви і справи, що стосувалися податкової сфери, становили **9 %**. Питома вага надходження та розгляду позовних заяв і справ, пов'язаних з публічною службою, становила відповідно **8 і 7 %**, позовних заяв і справ щодо забезпечення громадського порядку, національної безпеки та оборони України – **5 %**.

Питома вага позовних заяв і справ інших категорій коливалася в межах **2 %**.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Одним з об'єктивних показників, який дає можливість оцінити, наскільки успішно суд працює над розглядом справ, є показник відсотка розгляду справ, методика розрахунку якого затверджена рішенням Ради суддів України від 02 квітня 2015 року № 28 відповідно до Системи оцінювання роботи суду: стандарти, критерії, показники та методи (СОРС).

Оцінювання судів у цій частині здійснюється за такими критеріями:

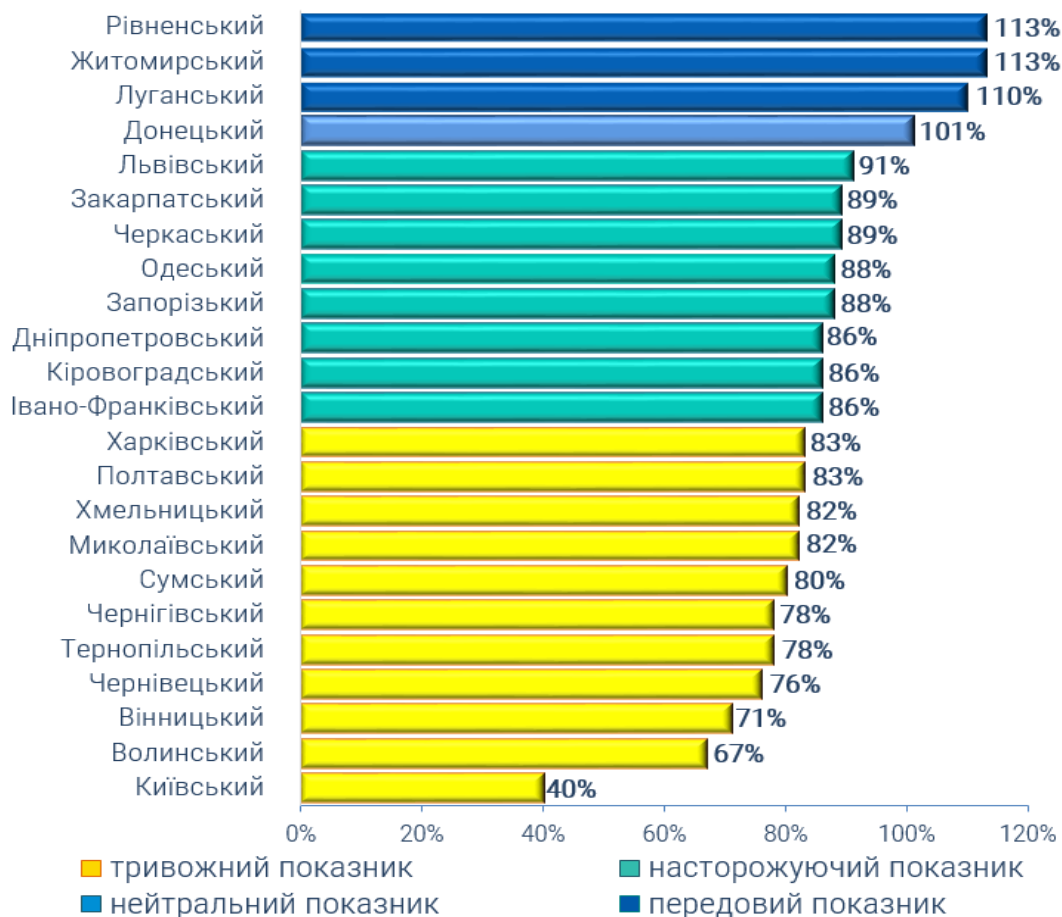
- 84 % і нижче – тривожний показник;
- 85–95 % – насторожуючий показник;
- 96–102 % – нейтральний показник;
- 103 % і більше – передова практика.

Рекомендованим стандартом цього показника є рівень 96–103 %, тобто від нижчого нейтрального значення до початкових значень передової практики.

У першому півріччі 2023 показник відсотка розгляду справ окружних адміністративних судів був насторожуючим і становив **86 %**. Цей показник у розрізі окружних адміністративних судів наведено на **гістограмі 5**.

Гістограма 5

Відсоток розгляду справ окружними адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Статистичні дані, відображені на **гістограмі 5**, показують, що відсоток розгляду справ у **4** із **23** окружних адміністративних судів перебуває в межах рекомендованого стандарту (**96 %** і більше).

У **8** окружних адміністративних судах спостерігається насторожуючий показник відсотка розгляду справ (**85–95 %**).

Найменший відсоток розгляду справ спостерігається в **11** окружних адміністративних судах та оцінюється як тривожний (**84 %** і нижче).

Аналіз розгляду інших видів справ і матеріалів свідчить про таке.

Місцеві адміністративні суди розглянули **220** заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, або **63 %** заяв, що перебували на розгляді.

Також розглянуто **42 421** скаргу та заяву в процесі виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб), або **86 %** цих документів, що перебували на розгляді.

Упродовж першого півріччя 2023 року місцеві адміністративні суди розглянули **1535** заяв про забезпечення (скасування забезпечення) позову або доказів, або **79 %** цих документів, що перебували на розгляді.

Крім цього, місцеві адміністративні суди в період, за який здійснюється аналіз, розглянули **5301** заяву про виправлення помилки в судовому рішенні, **2780** заяв про роз'яснення судового рішення та ухвалення додаткового рішення, **14 729** заяв з інших процесуальних питань, **213** заяв про відвід судді та **39** заяв про відновлення втраченого провадження.

Станом на 1 липня 2023 року в місцевих адміністративних судах не розглянуто **142 357 (34 %)** справ і матеріалів, що перебували на розгляді. З них в окружних адміністративних судах залишилися невіршеними **133 191** справа та матеріали (**34 %**).

Також станом на 1 липня 2023 року не вирішено:

6647 скарг і заяв у процесі виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб), або **14 %** матеріалів, що перебували на розгляді;

409 заяв про забезпечення (скасування забезпечення) позову, доказів, або **21 %** матеріалів, що перебували на розгляді;

295 заяв про виправлення помилки в судовому рішенні, або **5 %** заяв, що перебували на розгляді;

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

311 заяв про роз'яснення судового рішення та ухвалення додаткового рішення, або 10 % заяв, що перебували на розгляді;

128 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, або 37 % заяв, що перебували на розгляді;

110 заяв з інших процесуальних питань, або 1 % заяв, що перебували на розгляді;

18 заяв про відвід судді, або 8 % заяв, що перебували на розгляді;

13 заяв про відновлення втраченого провадження, або 25 % заяв, що перебували на розгляді.

2. Здійснення правосуддя апеляційними адміністративними судами

У першому півріччі 2023 року до апеляційних адміністративних судів надійшли 81 912 справ і матеріалів.

Серед цих справ і матеріалів переважають справи за апеляційними скаргами. У звітному періоді їх кількість становила 60 242 справи. Серед інших матеріалів, що надійшли до апеляційних адміністративних судів, – 9 справ і позовних заяв, 134 заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, 113 скарг і заяв в процесі виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб), 94 заяви про відвід судді, 72 подання про визначення підсудності, 19 491 заява з інших процесуальних питань, 1154 заяви про виправлення помилки в судовому рішенні, 601 заява про роз'яснення судового рішення та ухвалення додаткового рішення та 2 заяви про забезпечення (скасування забезпечення) позову або доказів.

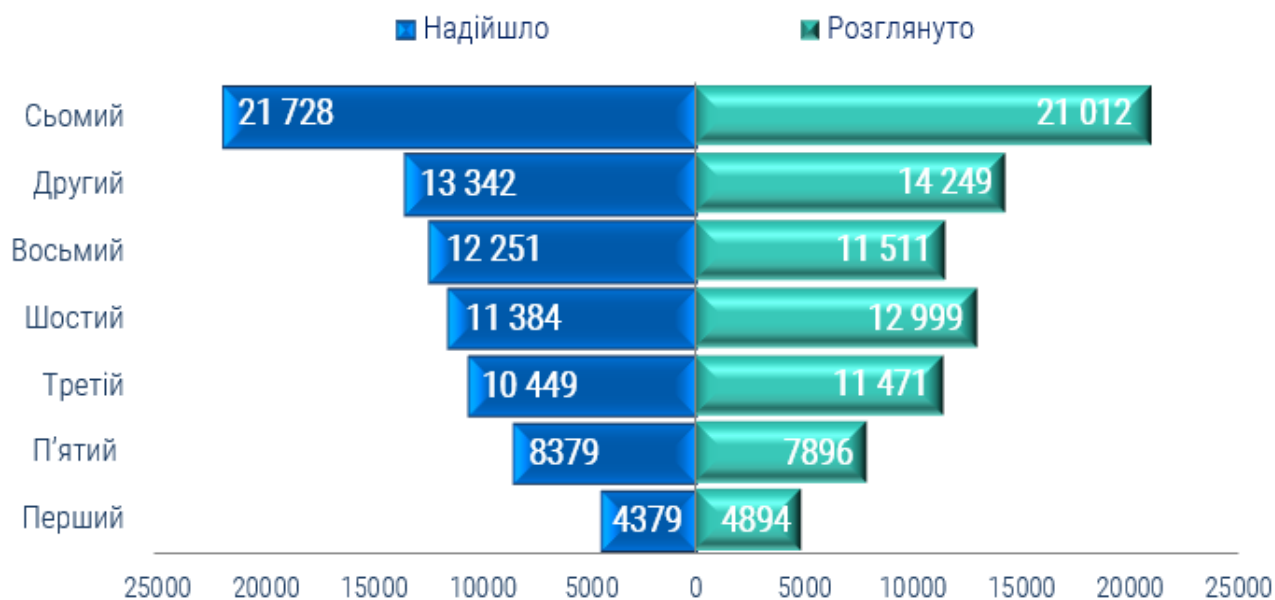
З урахуванням справ і матеріалів, що залишилися нерозглянутими у попередньому періоді, на розгляді апеляційних адміністративних судів перебувало 115 316 справ і матеріалів.

У звітному періоді апеляційні адміністративні суди розглянули 84 032 справи та матеріали, або 73 % загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді.

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів у розрізі апеляційних адміністративних судів можна побачити на **гістограмі 6**.

Гістограма 6

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів апеляційними адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

З гістограми 6 убачається найбільший показник надходження та розгляду справ і матеріалів у Сьомому апеляційному адміністративному суді. Ці показники становили відповідно **21 728** та **21 012** справ і матеріалів.

Найменший показник надходження та розгляду справ і матеріалів спостерігався в Першому апеляційному адміністративному суді та становив відповідно **4 379** та **4 894** справи та матеріали.

Крім цього, показники розгляду справ і матеріалів перевищують показники їх надходження в Першому, Другому, Третьому та Шостому апеляційних адміністративних судах.

Як уже було зазначено, у першому півріччі 2023 року апеляційні адміністративні суди розглянули **84 032** справи та матеріали. Серед цих справ і матеріалів переважають справи за апеляційними скаргами. У звітному періоді апеляційні адміністративні суди розглянули **61 856** справ і матеріалів, або **67 %** загальної кількості справ за апеляційними скаргами, що перебували на розгляді.

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів адміністративними судами за категоріями адміністративних справ у першому півріччі 2023 року подано на гістограмі 7.

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів апеляційними адміністративними судами за категоріями адміністративних справ у першому півріччі 2023 року

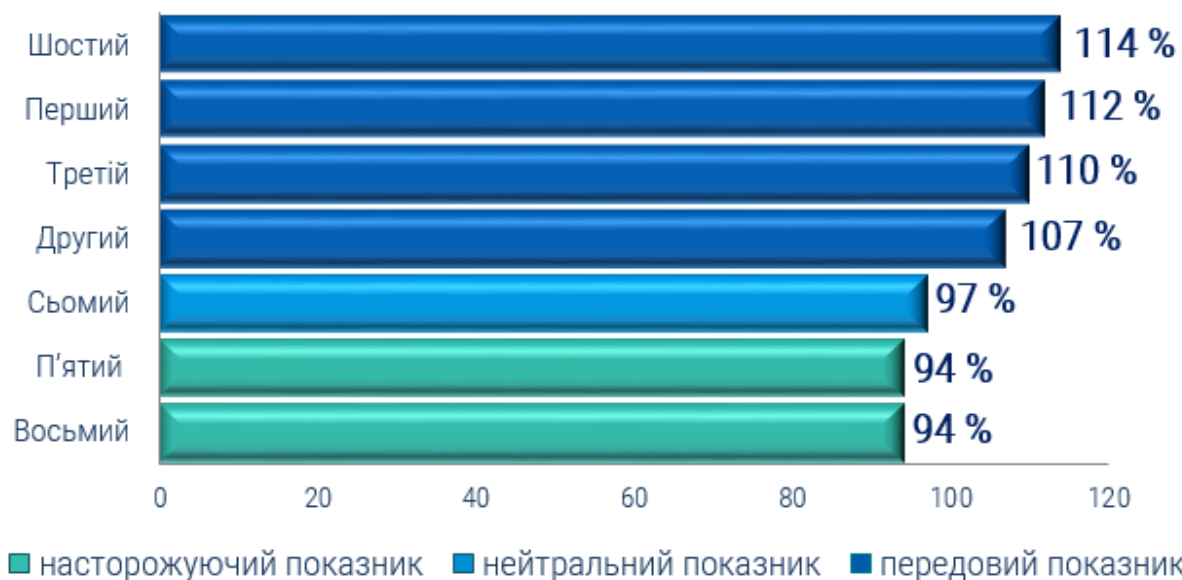
Наведені показники вказують на те, що серед апеляційних скарг, які надійшли та розглянуті апеляційними адміністративними судами у складі Верховного Суду у звітному періоді, домінують справи зі спорів, що виникають у соціальній сфері. Питома вага апеляційних скарг цієї категорії в загальній кількості апеляційних скарг, які надійшли на розгляд, становила **48 %**. Частка апеляційних скарг у справах, пов'язаних із публічною службою, становила **18 %** та частка апеляційних скарг у податкових справах – **17 %**. Частка апеляційних скарг у сфері економіки та публічної фінансової політики у звітному періоді становила **5 %**.

У першому півріччі 2023 року показник відсотка розгляду справ апеляційних адміністративних судів був передовий і становив **103 %**.

Цей показник у розрізі апеляційних адміністративних судів наведено на гістограмі 8.

Гістограма 8

Відсоток розгляду справ апеляційними адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Статистичні дані, відображені на **гістограмі 8**, показують, що відсоток розгляду справ у п'яти із семи апеляційних адміністративних судів перебуває в межах рекомендованого стандарту (96 % і більше).

У двох апеляційних адміністративних судах спостерігається насторожуючий показник відсотка розгляду справ (85–95 %).

Також упродовж першого півріччя 2023 року на розгляді апеляційних адміністративних судів перебувало **20** позовних заяв і справ, з них розглянуто **9** справ і матеріалів. На кінець звітнього періоду не розглянуто **11** позовних заяв і справ.

У досліджуваному періоді до апеляційних адміністративних судів надійшло **134** заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами. З урахуванням кількості заяв, не розглянутих на початок року, на розгляді суддів перебувало **198** заяв. Розглянуто **114** заяв, або **58 %** заяв, що перебували на розгляді.

На кінець звітнього періоду не розглянуто **84** заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами, або **42 %** заяв, що перебували на розгляді.

У першому півріччі 2023 року на розгляд апеляційних адміністративних судів надійшло **113** скарг і заяв у процесі виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб). З урахуванням заяв, не розглянутих на початок звітнього періоду, на розгляді суддів перебувало **168** заяв, з яких розглянуто **104** заяви. Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **64** заяви.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

У першому півріччі 2023 року апеляційні адміністративні суди розглянули **68** заяв про відвід судді.

Також упродовж звітної періоду на розгляді апеляційних адміністративних судів перебувало **78** подань про визначення підсудності. Із них розглянуто **73** подання. На кінець звітної періоду не розглянуто **5** подань.

У звітному періоді на розгляді перебувало **1247** заяв про виправлення помилки в судовому рішенні, з яких розглянуто **1153** заяви. Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **94** заяви.

Також у першому півріччі 2023 року на розгляді перебувало **727** заяв про роз'яснення судового рішення та ухвалення додаткового рішення, з яких розглянуто **688** заяв. На кінець звітної періоду не розглянуто таких **39** заяв.

Також у цьому періоді на розгляді перебувало **20 142** інших заяв із процесуальних питань, з яких розглянуто **19 965** заяв. Станом на 1 липня 2023 року **177** таких заяв не розглянуто.

На кінець звітної періоду **31 284** справи та матеріали, або **27 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді в апеляційних адміністративних судах, не вирішено.

3. Здійснення правосуддя Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду

3.1. Обсяг роботи та навантаження на суддів Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді

У першому півріччі 2023 року до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **23 577²** справ і матеріалів. У першому півріччі 2022 року цей показник становив 16 741 одиницю (+**41 %**). Тобто в першому півріччі 2023 року до одного судді Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді в середньому надійшло по **524** справи та матеріали проти 364 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Серед справ і матеріалів, що надійшли до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, домінують касаційні скарги. Їх кількість становила **23 282** одиниці. Серед інших матеріалів, що надійшли до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, **131** позовна заява, **4** подання

---

²Довідково: у першому півріччі 2022 року надійшло 100 позовних заяв, 1 подання про розгляд типової справи, 8 справ за апеляційними скаргами, 16 580 касаційних скарг, 12 подань про визначення підсудності, 15 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, 3 заяви про перегляд судового рішення за виключними обставинами, 22 інші заяви.

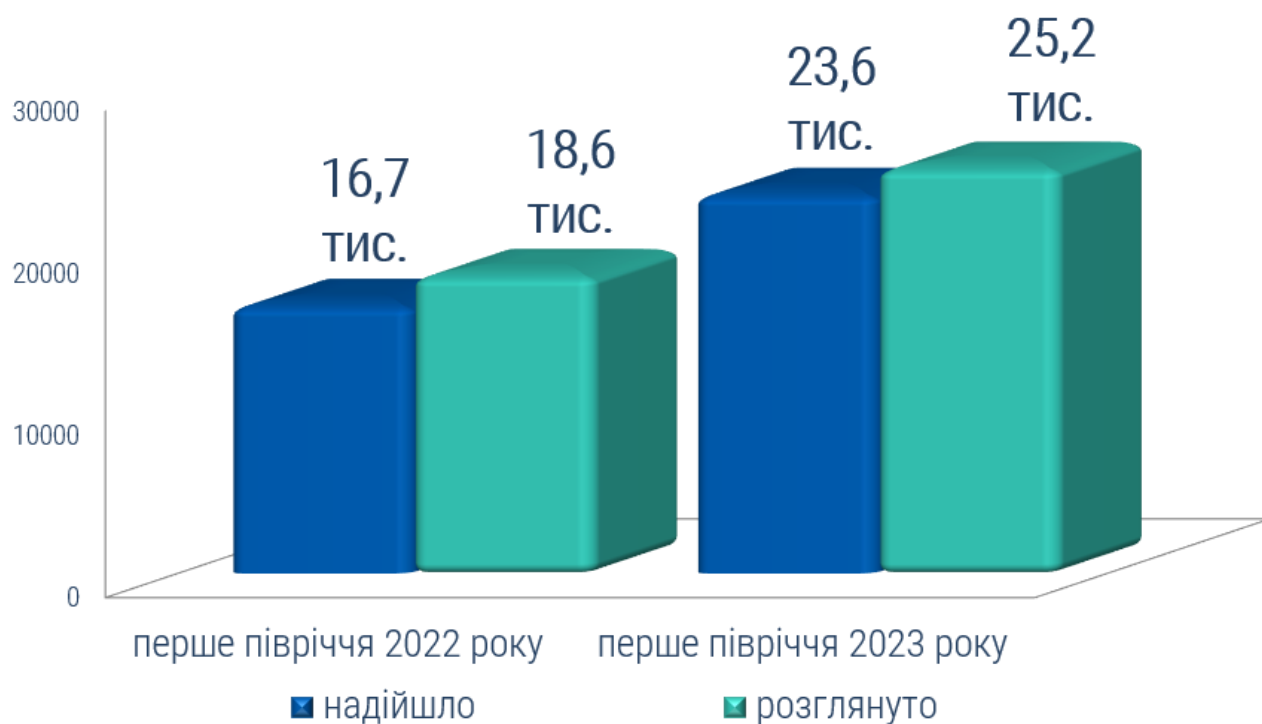
Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

про розгляд типових справ, 12 справ за апеляційними скаргами, 8 подань про визначення підсудності, 18 заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами, 63 заяви про перегляд судового рішення за виключними обставинами та 59 інших заяв.

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду в першому півріччі 2022–2023 років відображено на гістограмі 9.

Гістограма 9

Показники надходження та розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду в першому півріччі 2022–2023 років

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітного періоду, на розгляді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду перебувало 33 730 справ і матеріалів. У першому півріччі 2022 року цей показник становив 30 238 одиниць (+12 %).

Середня кількість справ і матеріалів, що перебували на розгляді у звітний період, у розрахунку на одного суддю Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді становила 750 одиниць проти 657 таких справ і матеріалів у першому півріччі 2022 року.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Упродовж досліджуваного періоду судді Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді ухвалили **25 194** судових рішення, якими завершено розгляд справ і матеріалів, проти 18 577 рішень у першому півріччі 2022 року (**+36**), або **75 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді (61 % – у першому півріччі 2022 року) .

Середній показник ухвалених судових рішень одним суддею Верховного Суду в Касаційному адміністративному суді становив **560** одиниць проти 404 одиниць у першому півріччі 2022 року.

У звітному періоді відсоток розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду (співвідношення розглянутих і зареєстрованих справ) становив **107 %** проти **111 %** – у першому півріччі 2022 року.

На кінець звітного періоду не розглянуто **8381** справу та матеріали, або **25 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 11 532 одиниць, або 38 %, станом на 1 липня 2022 року.

3.2. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом першої та апеляційної інстанцій

Упродовж першого півріччя 2023 року до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як до суду першої інстанції надійшла **131** позовна заява проти 100 таких документів у першому півріччі 2022 року. З них **111** позовних заяв щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя, **3** – про дострокове припинення повноважень народного депутата України і **17** позовних заяв інших категорій.

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок 2023 року на розгляді перебувало **389** позовних заяв і справ проти 410 таких документів у першому півріччі 2022 року.

У періоді, що аналізується, суд розглянув **116** позовних заяв і справ проти 85 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Показники надходження та розгляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду позовних заяв і справ за категоріями в першому півріччі 2023 року відображено на **гістограмі 10**.

Показники надходження та розгляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду позовних заяв і справ за категоріями в першому півріччі 2023 року

З урахуванням кількості нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітної періоду в Касаційному адміністративному суді у складі Верховного Суду перебувало **364** позовних заяви та справи зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя, проти 385 одиниць у першому півріччі 2022 року.

У звітному періоді Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду розглянув **96** позовних заяв і справ цієї категорії, або **26 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 66 позовних заяв і справ, або 17 %, у першому півріччі 2022 року. З них **33** позовних заяви, або **34 %** розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо **25 (26 %)** – відмовлено у відкритті провадження у справі, **1** – передано за підсудністю та **37 (39 %)** адміністративних справ розглянуто. У **4** справах закрито провадження та щодо **12** справ ухвалено рішення про залишення позову без розгляду. По суті розглянуто **21** справу. Із них у **4** справах позовні вимоги задоволено. У першому півріччі 2022 року повернуто **27 (41 %)** позовних заяв, щодо **18 (27 %)** – відмовлено у відкритті провадження та розглянуто **21 (32 %)** справу. З них по суті розглянуто 9 справ.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2022 року із 41 до **34 % зменшився** відсоток повернутих позовних заяв та з 27 до **26 %** – щодо яких відмовлено у відкритті провадження.

На кінець звітнього періоду не розглянуто **268** позовних заяв і справ цієї категорії, або **74 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 319 позовних заяв і справ, або 83 %, у першому півріччі 2022 року.

У першому півріччі 2023 року до суду надійшла **71** позовна заява щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України (30 – у першому півріччі 2022 року).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітнього періоду на розгляді перебувало **279** позовних заяв і справ проти 280 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Упродовж звітнього періоду розглянуто **47** позовних заяв і справ, або **17 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, проти 31 (11 %) одиниці в першому півріччі 2022 року. З них **16** позовних заяв, або **34 %** розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо **9** позовних заяв (**19 %**) відмовлено у відкритті провадження у справі та розглянуто **21** справу (**45 %**). Із загальної кількості розглянутих справ, у **3** справах закрито провадження та щодо **8** справ ухвалено рішення про залишення позову без розгляду. По суті розглянуто **10** справ. Із них в **1** справі позовні вимоги задоволено.

У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2022 року із 45 до **34 % зменшився** відносний показник повернутих позовних заяв і з 10 до **19 % збільшився** відносний показник позовних заяв, щодо яких відмовлено у відкритті провадження. Частка розглянутих справ лишилася на рівні першого півріччя 2022 року та становила **45 %**.

На кінець звітнього періоду не розглянуто **232** позовних заяви та справи (**83 %**) проти 249 (89 %) одиниць у першому півріччі 2022 року.

У звітному періоді надійшло **20** позовних заяв щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України (32 – у першому півріччі 2022 року).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітнього періоду на розгляді перебувало **27** позовних заяв і справ (36 – у першому півріччі 2022 року).

Упродовж звітнього періоду розглянуто **23** позовних заяви та справи, або **85 %** загальної кількості позовних заяв і справ, що перебували на розгляді, проти 24 одиниць, або 67 %, у першому півріччі 2022 року. З них **14** позовних заяв, або **61 %** розглянутих позовних заяв і справ, повернуто, щодо **6** позовних заяв (**26 %**)

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

відмовлено у відкритті провадження та **3** справи розглянуто по суті. Із них у **2** справах позовні вимоги задоволено.

У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2022 року показник повернутих позовних заяв у справах зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України **збільшився** із 42 до **61** %. Відносний показник позовних заяв, щодо яких відмовлено у відкритті провадження, порівняно з першим півріччям 2022 року **зменшився** з 54 до **26** %.

На кінець звітного періоду не розглянуто **4** позовних заяви та справи проти 12 – у першому півріччі 2022 року.

Щодо оскарження актів, дій або бездіяльності Вищої ради правосуддя, то у звітному періоді надійшло **12** позовних заяв (16 – у першому півріччі 2022 року).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітного періоду на розгляді перебувало **26** таких заяв і справ проти 39 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Упродовж цього періоду розглянуто **14** позовних заяв і справ, проти 9 одиниць у першому півріччі 2022 року. З них **2** позовних заяви повернуто, щодо **4** позовних заяв відмовлено у відкритті провадження та розглянуто **8** справ. З них в **1** справі ухвалено рішення про залишення позову без розгляду та по суті вирішено **7** справ. У першому півріччі 2022 року повернуто 3 позовних заяви, щодо 1 – відмовлено у відкритті провадження та розглянуто 5 справ. Із них по суті вирішено 3 справи та у 2 справах закрито провадження.

Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **12** позовних заяв і справ проти 30 – станом на 1 липня 2022 року.

У першому півріччі 2023 року до суду надійшло **5** позовних заяв щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя (у першому півріччі 2022 року такі позови до суду не надходили).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітного періоду на розгляді перебувало **9** таких заяв і справ. З них щодо **6** позовних заяв відмовлено у відкритті провадження.

На кінець звітного періоду не розглянуто **3** позовних заяви.

У першому півріччі 2023 року на розгляд надійшло **3** позовних заяви щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (у першому півріччі 2022 року такі позови до суду не надходили).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітного періоду на розгляді перебувало **23** позовних заяви та справи проти 30 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Упродовж звітного періоду розглянуто **6** позовних заяв і справ, проти 2 одиниць у першому півріччі 2022 року. З них **1** позовну заяву повернуто та розглянуто **5** справ. З них в **1** справі закрито провадження, щодо **3** справ ухвалено рішення про залишення позову без розгляду та **1** справу розглянуто по суті із задоволенням позовних вимог.

На кінець звітного періоду не розглянуто **17** позовних заяв і справ проти 28 позовних заяв і справ у першому півріччі 2022 року.

Упродовж 2022 року на розгляд Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **3** позовних заяви про дострокове припинення повноважень народного депутата України (5 – у першому півріччі 2022 року).

З урахуванням нерозглянутих позовних заяв і справ на початок звітного періоду на розгляді перебувало **7** таких заяв і справ.

Упродовж цього періоду розглянуто **3** позовних заяви та справи (1 – у першому півріччі 2022 року). З них щодо **1** позовної заяви відмовлено у відкритті провадження та розглянуто **2** справи. З них в **1** справі ухвалено рішення про залишення позову без розгляду та по суті вирішено **1** справу.

Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **4** позовних заяви та справи (4 – станом на 1 липня 2022 року).

У першому півріччі 2023 року на розгляді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду перебувало **18** позовних заяв і справ інших категорій (20 – у першому півріччі 2022 року). За цей період розглянуто **17** позовних заяв і справ проти 18 одиниць у першому півріччі 2022 року. З них щодо **1** позовної заяви відмовлено у відкритті провадження та **16** – передано за підсудністю.

Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **1** позовну заяву та справу проти 2 одиниць станом на 1 липня 2022 року.

У досліджуваному періоді до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду із судів першої інстанції надійшло **4** подання про розгляд типових справ як зразкових (1 – у першому півріччі 2022 року). З них **2** подання у справах зі спорів із приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики та **2** – зі спорів з відносин публічної служби.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

З урахуванням нерозглянутих подань і справ на початок звітного періоду на розгляді перебувало **7** таких матеріалів.

У цьому періоді суд розглянув **6** подань, за наслідками розгляду яких щодо **5** подань відмовлено у відкритті провадження та на підставі **1** подання зразкову справу розглянуто по суті із задоволенням позовних вимог.

Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **1** зразкову справу.

У першому півріччі 2023 року на розгляді Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду перебувало **12** справ за апеляційними скаргами, які надійшли у цьому періоді (11 – у першому півріччі 2022 року). З них **4** справи щодо примусового відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності (2 – у першому півріччі 2022 року), **1** – за апеляційною скаргою у справі про забезпечення прав на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації та **7** апеляційних скарг у справах інших категорій (5 – у першому півріччі 2022 року).

У цей період суд ухвалив **10** судових рішень, якими **7** апеляційних скарг повернуто, щодо **1** скарги відмовлено у відкритті провадження та у **2** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень. З них в **1** справі судові рішення залишено без змін і в **1** справі судові рішення скасовано, а справу направлено для продовження розгляду до суду першої інстанції.

Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **1** справу за апеляційною скаргою (5 – станом на 1 липня 2022).

3.3. Загальні показники розгляду справ і матеріалів Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду як судом касаційної інстанції

Як уже було зазначено, упродовж першого півріччя 2023 року до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду касаційної інстанції надійшло **23 282** касаційних скарги проти 16 580 у першому півріччі 2022 року.

З урахуванням нерозглянутих касаційних скарг і справ на початок 2023 року на розгляді перебувало **33 167** касаційних скарг і справ проти 29 733 таких документів у першому півріччі 2022 року.

У періоді, що аналізується, суд розглянув **24 924** касаційних скарги та справи проти 18 412 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Показники надходження та розгляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду касаційних скарг і справ за категоріями в першому півріччі 2023 року відображено на гістограмі 11.

Гістограма 11

Показники надходження та розгляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду касаційних скарг і справ за категоріями в першому півріччі 2023 року

Наведені показники вказують на те, що серед касаційних скарг, які надійшли та розглянуті Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду у звітному періоді, як і в першому півріччі 2022 року, домінують справи зі спорів, що виникають у податковій сфері. Питома вага касаційних скарг цієї категорії в загальній кількості касаційних скарг, які надійшли на розгляд, становила **48 %** (49 % – у першому півріччі 2022 року). Частка касаційних скарг у справах, пов'язаних із публічною службою, становила **19 %** (21 % – у першому півріччі 2022 року) та частка касаційних скарг у соціальних справах – **16 %** (12 % – у першому півріччі 2022 року). Частка касаційних скарг у сфері економіки та публічної фінансової політики у звітному періоді становила **6 %** (7 – у першому півріччі 2022 року).

Питома вага касаційних скарг у справах інших категорій коливалася в межах до **3 %**.

Станом на 1 липня 2023 року **8089** касаційних скарг і справ, або **24 %** загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, не розглянуто. Станом на 1 липня 2022 року цей показник становив 11 192 одиниці, або 38 %.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

За результатами розгляду повернуто **7713** касаційних скарг, або **31 %** загальної кількості розглянутих скарг і справ, що **на 2 % менше**, ніж у першому півріччі 2022 року (6053, 33 %), щодо **12 985** касаційних скарг (**52 %**) відмовлено у відкритті провадження, що **на 2 % більше** порівняно з першим півріччям 2022 року (9197,50 %), та **3** касаційних скарги надіслано за підсудністю (5 – у першому півріччі 2022 року).

Отже, упродовж першого півріччя 2023 року на стадії вирішення питання про відкриття касаційного провадження в справі розглянуто **20 701** касаційну скаргу, або **83 %** загальної кількості ухвалених у касаційному порядку судових рішень, проти 15 255 касаційних скарг (83 %) у першому півріччі 2022 року.

Загальна кількість справ, розглянутих у касаційному порядку, становить **4223** одиниці, або **17 %** загальної кількості розглянутих у касаційному порядку касаційних скарг і справ (3157,17 % – у першому півріччі 2023 року), з яких у **4139** справах здійснено касаційний перегляд судових рішень (3085 – у першому півріччі 2022 року).

Інформацію щодо показників змінених чи скасованих судових рішень апеляційних адміністративних судів із виокремленням їх частини в загальній кількості переглянутих судових рішень у першому півріччі 2022–2023 років подано в таблиці 1.

Таблиця 1

Співвідношення показників перегляду судових рішень апеляційних адміністративних судів і скасованих чи змінених у касаційному порядку в першому півріччі 2022–2023 років

Найменування апеляційного суду	Кількість судових рішень, переглянутих у касаційному порядку		Кількість судових рішень, які скасовано чи змінено		Частина судових рішень, які скасовано чи змінено в касаційному порядку, у загальній кількості переглянутих		
	Перше півріччя						
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	Динаміка
Перший	176	177	77	87	44%	49%	5%
Другий	323	398	123	162	38%	41%	3%
Третій	420	653	220	328	52%	50%	-2%
Четвертий	X	X	X	X	X	X	X
П'ятий	376	452	178	246	47%	54%	7%
Шостий	922	1210	424	572	46%	47%	1%
Сьомий	304	436	165	249	54%	57%	3%
Восьмий	564	813	265	455	47%	56%	9%
РАЗОМ	3085	4139	1452	2099	47%	51%	4%

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Як показують дані **таблиці 1**, у звітному періоді Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду найбільше переглянув рішень Шостого апеляційного адміністративного суду – **1210**, або **29 %** загальної кількості переглянутих рішень, проти 922 (30 %) рішень у першому півріччі 2022 року. Відсоток скасованих чи змінених рішень цього суду становив **47 %**, що **на 1 % більше** порівняно з першим півріччям 2022 року (46 %).

Частка переглянутих рішень Восьмого апеляційного адміністративного суду становила **813** одиниць, або **20 %** загальної кількості переглянутих рішень, проти 564 (18 %) рішень у першому півріччі 2022 року. Відсоток скасованих чи змінених рішень становив **56 %**, що **на 9 % більше** порівняно з першим півріччям 2022 року (47 %).

Частка переглянутих рішень Третього апеляційного адміністративного суду становила **16 % (653)**. Відсоток скасованих чи змінених рішень порівняно з першим півріччям 2022 року **зменшився на 2 %**, з 52 до **50 %**.

Питома вага переглянутих рішень П'ятого та Сьомого апеляційних адміністративних судів у загальній кількості переглянутих рішень становила відповідно по **11 %**. У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2022 року відсоток скасованих чи змінених рішень П'ятого апеляційного адміністративного суду **збільшився** із 47 до **54 %** та Сьомого апеляційного адміністративного суду – із 54 до **57 %**.

Частка переглянутих рішень Другого та Першого апеляційних адміністративних судів у загальній кількості переглянутих рішень становила відповідно **10 і 4 %**. Відсоток скасованих чи змінених рішень цих судів порівняно з першим півріччям 2022 року **збільшився** відповідно на **3 і 5 %**.

Динамічні зміни показників перегляду судових рішень за категоріями адміністративних справ у першому півріччі 2022–2023 років подано в **таблиці 2**.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Таблиця 2

Співвідношення показників перегляду судових рішень і скасованих чи змінених у касаційному порядку за категоріями адміністративних справ у першому півріччі 2022–2023 років

Категорія справи	Кількість судових рішень, переглянутих у касаційному порядку		Кількість судових рішень, які скасовано чи змінено		Частина судових рішень, які скасовано чи змінено в касаційному порядку, у загальній кількості переглянутих		
	Перше півріччя						
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	Динаміка
Переглянуто рішень у справах, з них	3085	4139	1452	2099	47%	51%	4%
щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав	45	74	24	37	53%	50%	-3%
щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших	57	79	35	36	61%	46%	-15%
що виникають з відносин публічної служби	521	862	329	612	63%	71%	8%
з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики	443	466	187	210	42%	45%	3%
з приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування	402	431	195	232	49%	54%	5%
з приводу охорони навколишнього природного середовища	38	55	14	33	37%	60%	23%
з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства	853	1393	335	524	39%	38%	-1%
з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики	607	624	262	340	43%	54%	11%
щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України	76	97	51	48	67%	49%	-18%
інші справи	81	58	34	27	42%	47%	5%

Як показують дані **таблиці 2**, у звітному періоді Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду найбільше переглянув рішень у податкових справах – **1393**, або **34 %** загальної кількості переглянутих рішень, проти 853 (28 %) рішень у першому півріччі 2022 року. Із них **38 %** рішень змінено чи скасовано (**524**) проти 39 % (335) – у першому півріччі 2022 року. Також велика кількість переглянутих рішень припадає на справи, що виникають з відносин публічної служби (**862**, або **21 %**), з них **71 %** рішень змінено чи скасовано (**612**). У першому півріччі 2022 року частка переглянутих рішень у справах цієї категорії становила 17 % (521), з яких 63 % – змінено чи скасовано.

Отже, у звітному періоді порівняно з першим півріччям 2022 року частка змінених чи скасованих рішень у податкових справах **зменшилася на 1 %** та **на 8 % збільшилася** частка змінених чи скасованих рішень у справах, що виникають з відносин публічної служби.

Відсоток переглянутих судових рішень у справах соціальної сфери в загальній кількості переглянутих судових рішень становив **15 % (624)** проти 20 % (607) – у першому півріччі 2022 року. Із них **54 %** рішень (**340**) змінено чи скасовано проти 43 % (262) – у першому півріччі 2022 року.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Частка перегянутих рішень у справах із приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики та у справах із приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування в загальній кількості переглянутих судових рішень становила відповідно **11** і **10** %. У першому півріччі 2022 року ці показники становили відповідно 14 і 13 %.

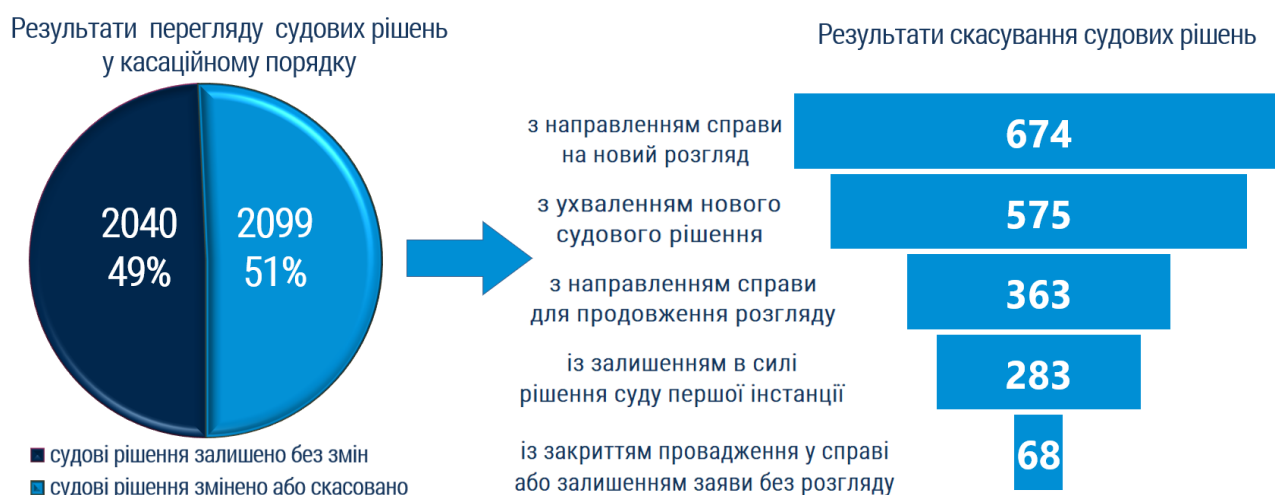
У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2022 року відсоток змінених чи скасованих рішень у справах із приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики **збільшився** із 42 до **45** % та у справах із приводу регулювання містобудівної діяльності та землекористування – із 49 до **54** %.

Питома вага справ інших категорій, в яких переглянуто рішення в касаційному порядку, становила **2** %.

У звітному періоді в загальній кількості переглянутих у касаційному порядку судових рішень **2040** судових рішень (**49** %) залишено без змін (1633, або 53 %, – у першому півріччі 2022 року) та **2099** судових рішень (**51** %) змінено чи скасовано (1452, або 47 %, – у першому півріччі 2022 року). Показники перегляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду судових рішень у касаційному порядку в першому півріччі 2023 року відображено на **діаграмі 1**.

Діаграма 1

Показники перегляду Касаційним адміністративним судом у складі Верховного Суду судових рішень у касаційному порядку в першому півріччі 2023 року

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Серед рішень у **1980** справах, в яких Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду ухвалив рішення про скасування рішень судів першої та/або апеляційної інстанції, домінують справи, які направлено на новий розгляд. Це – **674** справи, або **34 %** справ, у яких судові рішення скасовано, проти 391 (29 %) справи у першому півріччі 2022 року.

Другим за чисельністю є показник справ, у яких рішення скасовано з ухваленням нового рішення, – **575** справ, або **29 %** справ, у яких судові рішення скасовано, проти 400 справ (30 %) у першому півріччі 2022 року.

У **363** справах (**18 %**) судові рішення скасовано з направленням справи для продовження розгляду проти 247 справ (18 %) у першому півріччі 2022 року.

Зі скасуванням рішення суду апеляційної інстанції та залишенням у силі рішення суду першої інстанції розглянуто **283** справи, або **14 %** справ, у яких судові рішення скасовано, проти 208 справ (16 %). Також у **68** справах (**3 %**) судові рішення скасовано із закриттям провадження в адміністративній справі або залишенням заяви без розгляду проти 81 справи (6 %) у першому півріччі 2022 року.

У звітному періоді порівняно з першим півріччям 2022 року відносний показник справ, у яких рішення скасовано з направленням на новий розгляд, **збільшився на 5 %**. Відносний показник справ, у яких судові рішення скасовано із закриттям провадження в адміністративній справі або залишенням заяви без розгляду, із залишенням у силі рішення суду першої інстанції та з ухваленням нового рішення, **зменшився відповідно на 3, 2 і 1 %**. Відносний показник справ, у яких судові рішення скасовано з направленням справи для продовження розгляду, порівняно з першим півріччям 2022 року змін не зазнав.

Упродовж досліджуваного періоду до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **18** заяв про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами проти 15 заяв у першому півріччі 2022 року. З урахуванням кількості заяв, не розглянутих на початок року, на розгляді суддів перебувало **19** заяв проти 21 одиниці в першому півріччі 2022 року.

У першому півріччі 2023 року Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду розглянув **16** заяв проти 19 – у першому півріччі 2022 року. З них **4** заяви повернуто, щодо **9** заяв відмовлено у відкритті провадження та в **3** справах здійснено перегляд судових рішень. У першому півріччі 2022 року 6 заяв повернуто, щодо 9 заяв відмовлено у відкритті провадження та в 4 справах здійснено перегляд судових рішень.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **3** справи за заявами про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами проти 2 одиниць станом на 1 липня 2022 року.

У звітному періоді на розгляд Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду надійшло **63** заяви про перегляд судового рішення за виключними обставинами проти 3 заяв у першому півріччі 2022 року. З урахуванням кількості заяв, не розглянутих на початок року, на розгляді суддів перебувало **65** заяв проти 7 заяв у першому півріччі 2022 року.

Упродовж звітного періоду розглянуто **57** заяв проти 2 одиниць у першому півріччі 2022 року. З них **3** заяви повернуто, щодо **19** – відмовлено у відкритті провадження, в **1** справі закрито провадження про перегляд судового рішення за виключними обставинами та на підставі **34** заяв судові рішення переглянуто. У першому півріччі 2022 року щодо 1 заяви відмовлено у відкритті провадження та в 1 справі судові рішення переглянуто.

Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **8** заяв проти 4 одиниць станом на 1 липня 2022 року.

4. Загальні показники розгляду адміністративних справ і матеріалів Великою Палатою Верховного Суду

За даними статистичної звітності Великої Палати Верховного Суду, у першому півріччі 2023 року до Великої Палати Верховного Суду надійшло **284** справи і матеріали проти 156 документів у першому півріччі 2022 року, з яких **105** одиниць, або **37 %** загальної кількості справ і матеріалів, що надійшли на розгляд, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства. У першому півріччі 2022 року цей показник становив 64 одиниці (41 %).

Отже, у звітному періоді порівняно з першим півріччям 2022 року загальний показник справ і матеріалів, що надійшли на розгляд Великої Палати Верховного Суду, **збільшився в 1,8 раза**. Частка справ і матеріалів адміністративного судочинства **зменшилася на 4 %**.

Серед справ і матеріалів адміністративного судочинства (**105**), що надійшли на розгляд Великої Палати Верховного Суду, переважають справи за апеляційними скаргами на судові рішення Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду першої інстанції. У звітному періоді їх кількість становила **58** одиниць, або **55 %** загальної кількості справ і матеріалів, що надійшли на

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

розгляд. У першому півріччі 2022 року надійшло 36 справ за апеляційними скаргами (56 %).

Серед інших справ і матеріалів адміністративного судочинства, що надійшли до Великої Палати Верховного Суду, – 9 касаційних справ проти 5 одиниць у першому півріччі 2022 року, 14 заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами проти 2 таких заяв у першому півріччі 2022 року.

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітної періоду, на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало 413 справ і матеріалів проти 350 такого документа в першому півріччі 2022 року. З них 164 одиниці, або 40 % загальної кількості справ і матеріалів, що перебували на розгляді, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства проти 168 одиниць (48 %) у першому півріччі 2022 року.

У звітному періоді судді Великої Палати Верховного Суду розглянули 203 справи та матеріали проти 180 таких документів у першому півріччі 2022 року. З них 88 одиниць, або 43 % загальної кількості розглянутих справ і матеріалів, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства проти 100 (56 %) одиниць у першому півріччі 2022 року.

Із загальної кількості розглянутих справ і матеріалів адміністративного судочинства (88) 23 матеріали, або 26 % загальної кількості розглянутих справ і матеріалів, повернуто (9, або 9 %, – у першому півріччі 2022 року), щодо 14 (16 %) – відмовлено у відкритті провадження (24, або 24 %, – у першому півріччі 2022 року), в 1 справі закрито провадження, як і в першому півріччі 2022 року, та 45 (51 %) справ розглянуто по суті (66, або 66 %, – у першому півріччі 2022 року).

У першому півріччі 2023 року порівняно з першим півріччя 2022 року з 9 до 26 % збільшився відносний показник повернутих матеріалів і з 24 до 16 % зменшився відносний показник матеріалів, щодо яких відмовлено у відкритті провадження. Частка розглянутих по суті справ зменшилася із 66 до 51 %.

Станом на 1 липня 2023 року Велика Палата Верховного Суду не розглянула 174 справи та матеріали проти 145 одиниць станом на 1 липня 2022 року. З них 74 одиниці, або 43 % загальної кількості нерозглянутих справ і матеріалів, становлять справи та матеріали адміністративного судочинства. Відносний показник нерозглянутих справ і матеріалів порівняно з першим півріччям 2022 року змін не зазнав.

Як уже було зазначено, на розгляд Великої Палати Верховного Суду надійшло 58 апеляційних скарг про перегляд судових рішень Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду першої інстанції. З них 52 апеляційних скарги

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

надійшло у справах зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя (30 – у першому півріччі 2022 року).

З урахуванням апеляційних скарг, не розглянутих на початок звітного періоду, на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **102** апеляційні скарги і справи про перегляд судових рішень Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду як суду першої інстанції проти 109 одиниць у першому півріччі 2022 року.

У звітному періоді Велика Палата Верховного Суду розглянула **44** апеляційних скарги та справи зі спорів щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, або **47 %** загальної кількості апеляційних скарг цієї категорії, що перебували на розгляді (**93**), проти 102 (56 %) одиниць у першому півріччі 2022 року. З них **8** апеляційних скарг, або **18 %** розглянутих апеляційних скарг, повернуто (6, або 11 %, – у першому півріччі 2022 року), в **1** справі закрито апеляційне провадження та в **34** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень. З них у **26** справах, або **76 %** загальної кількості справ, у яких судові рішення переглянуто, судові рішення Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду залишено без змін, у **7 (16 %)** – судові рішення скасовано та в **1** справі (**2 %**) судові рішення змінено. У першому півріччі 2022 року ці показники становили відповідно 37 (73 %), 11 (22 %) і 3 (6 %) одиниці.

Із загальної кількості справ, у яких судові рішення скасовано (**7**), у **4** справах ухвалено нові рішення (у 5 справах – у першому півріччі 2022 року), у **2** справах судові рішення скасовано з направленням справи для розгляду до іншого суду першої інстанції (5 – у першому півріччі 2022 року) та в **1** справі судові рішення скасовано із закриттям провадження у справі, як і в першому півріччі 2022 року.

Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **50** апеляційних скарг і справ цієї категорії, або **54 %** апеляційних скарг і справ, що перебували на розгляді, проти 45 (44 %) одиниць у першому півріччі 2022 року.

За суб'єктним складом відповідачів розгляд апеляційних скарг характеризується такими показниками.

У звітному періоді надійшло **11** апеляційних скарг у справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, як і в першому півріччі 2022 року.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

З урахуванням не розглянутих на початок звітного періоду апеляційних скарг і справ на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **15** апеляційних скарг і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України проти 18 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Упродовж звітного періоду розглянуто **6** апеляційних скарг і справ, або **40 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 10 (56 %) скарг і справ у першому півріччі 2022 року. З них **2** апеляційні скарги повернуто, як і в першому півріччі 2022 року та у **4** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень проти 8 справ у першому півріччі 2022 року. З них у **3** справах судові рішення залишено без змін (6 – у першому півріччі 2022 року), в **1** – судові рішення скасовано з направленням для розгляду до іншого суду першої інстанції (2 – у першому півріччі 2022 року).

На кінець звітного періоду не розглянуто **8** апеляційних скарг і справ (**53 %**) проти 8, або 44 %, – у першому півріччі 2022 року.

У справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України в першому півріччі 2023 року надійшло **23** апеляційних скарги проти 9 скарг у першому півріччі 2022 року.

З урахуванням не розглянутих на початок звітного періоду апеляційних скарг і справ на розгляді перебувало **39** апеляційних скарг і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України проти 35 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Упродовж першого півріччя 2023 року розглянуто **17** апеляційних скарг і справ, або **44 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 21 (60 %) скарги в першому півріччі 2022 року. З них **5** апеляційних скарг повернуто проти 3 одиниць у першому півріччі 2022 року, в **1** справі апеляційне провадження закрито та в **11** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень (18 – у першому півріччі 2022 року), які залишено без змін.

На кінець звітного періоду не розглянуто **24** апеляційних скарги та справи (**62 %**) проти 14 скарг і справ, або 40 %, у першому півріччі 2022 року.

У справах щодо оскарження актів, дій або бездіяльності Вищої ради правосуддя у першому півріччі 2023 року надійшло **10** апеляційних скарг проти 8 скарг у першому півріччі 2022 року.

З урахуванням не розглянутих на початок звітного періоду апеляційних скарг і справ на розгляді перебувало **28** апеляційних скарг і справ щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої ради правосуддя проти 35 скарг і справ у першому півріччі 2022 року.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

У звітному періоді розглянуто **16** апеляційних скарг і справ, або **57 %** загальної кількості апеляційних скарг, що перебували на розгляді, проти 15 (43 %) одиниць у першому півріччі 2022 року. З них **1** апеляційну скаргу повернуто, як і в першому півріччі 2022 року, та в **14** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень, як і в першому півріччі 2022 року. З них у **9** справах судові рішення залишено без змін (у 9 – у першому півріччі 2022 року), у **4** справах – судові рішення скасовано (у 3 – у першому півріччі 2022 року) та в **1** справі судові рішення змінені (у 2 – у першому півріччі 2022 року). За наслідками скасування судових рішень у **4** справах ухвалено нові судові рішення.

На кінець звітної періоду не розглянуто **12** апеляційних скарг і справ (**43 %**), у першому півріччі 2022 року – 20 апеляційних скарг і справ (57 %).

У першому півріччі 2023 року в справах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України подано **3** апеляційних скарги проти 2 скарг у першому півріччі 2022 року.

З урахуванням не розглянутих на початок звітної періоду апеляційних скарг і справ на розгляді перебувало **4** апеляційних скарги та справи проти 14 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Упродовж звітної періоду в апеляційному порядку **1** судові рішення в справі скасовано проти 4 одиниць у першому півріччі 2022 року. За наслідками розгляду судові рішення скасовано із закриттям провадження в справі.

На кінець звітної періоду не розглянуто **3** справи за апеляційними скаргами, як і в першому півріччі 2022 року.

У звітному періоді надійшло **3** апеляційних скарги у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів, які обирають (призначають), звільняють, оцінюють членів Вищої ради правосуддя. У першому півріччі 2022 року такі апеляційні скарги на розгляд Великої Палати Верховного Суду не надходили.

З урахуванням не розглянутих на початок звітної періоду апеляційних скарг і справ на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **5** апеляційних скарг і справ цієї категорії.

Упродовж першого півріччя 2023 року в **3** справах здійснено апеляційний перегляд судових рішень. З них у **2** справах судові рішення залишено без змін та в **1** – судові рішення скасовано з направленням для розгляду до іншого суду першої інстанції.

На кінець звітної періоду не розглянуто **2** апеляційні скарги та справи (**40 %**).

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

У першому півріччі 2023 року надійшла 1 апеляційна скарга в справі про дострокове припинення повноважень народного депутата України та 1 – у зразковій справі, які станом на 1 липня 2023 року залишилися нерозглянутими.

Як уже було зазначено, у першому півріччі 2023 року до Великої Палати Верховного Суду надійшло 9 справ за касаційними скаргами проти 5 одиниць у першому півріччі 2022 року, з яких 1 справа з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики (1 – у першому півріччі 2022 року), 2 – з відносин публічної служби (1 – у першому півріччі 2022 року), 1 – з приводу адміністрування податків, зборів, платежів, а також контролю за дотриманням вимог податкового законодавства, 2 – щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів, 1 – щодо захисту політичних прав (крім виборчих) та громадянських прав, 1 – з приводу реалізації державної політики у сфері освіти, науки, культури та спорту та 1 справа інших категорій.

З урахуванням нерозглянутих справ за касаційними скаргами на початок звітного періоду на розгляді перебувало 18 справ, що у 1,2 раза більше, ніж у першому півріччі 2022 року (15). З них 4 справи повернуто до Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду проти 6 справ у першому півріччі 2022 року та розглянуто 5 справ, як і в першому півріччі 2022 року.

Станом на 1 липня 2023 року 9 адміністративних справ не розглянуто проти 4 справ у першому півріччі 2022 року.

Як уже було зазначено, упродовж звітного періоду Велика Палата Верховного Суду розглянула 5 справ. З них у 3 справах судові рішення скасовано та у 2 – змінено (у першому півріччі 2022 року в 3 справах судові рішення скасовано та в 1 справі змінено). За наслідками скасування судових рішень у 2 справах ухвалено нові судові рішення та в 1 справі судові рішення скасовано із закриттям провадження у справі.

У першому півріччі 2023 року на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало 2 скарги на рішення Вищої ради правосуддя, ухвалені за результатами розгляду скарг на рішення її Дисциплінарної Палати (13 – у першому півріччі 2022 року). Станом на 1 липня 2023 року скарги на рішення Вищої ради правосуддя залишилися нерозглянутими.

У 2022 році до Великої Палати Верховного Суду надійшло 38 заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами (18 – у першому півріччі 2022 року), з яких 14 заяв становлять заяви адміністративного судочинства проти 2 таких заяв у першому півріччі 2022 року.

Аналіз стану здійснення правосуддя адміністративними судами в першому півріччі 2023 року

З урахуванням справ і матеріалів, не розглянутих на початок звітного періоду, на розгляді Великої Палати Верховного Суду перебувало **48** заяв про перегляд судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами проти 33 таких документів у першому півріччі 2022 року. З них **18** одиниць становлять заяви адміністративного судочинства проти 8 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Упродовж першого півріччя 2023 року в порядку адміністративного судочинства судді Великої Палати Верховного Суду розглянули **14** заяв проти 5 одиниць у першому півріччі 2022 року. За результатами розгляду **7** заяв повернуто, щодо **1** заяви відмовлено у відкритті провадження та **3** справи розглянуто по суті. У першому півріччі 2022 року за результатами розгляду щодо 3 заяв відмовлено у відкритті провадження, в 1 справі провадження закрито та 1 справу розглянуто по суті.

Станом на 1 липня 2023 року не розглянуто **5** заяв проти 3 одиниць у першому півріччі 2022 року.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua